

Bytí a existence

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[2018](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[2018](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 1. 9. 2018

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 1. 9. 2018

Bytí a existence

Když se pokoušíme ‚popsat‘ či myšlenkově vystihnout „událost“ jakožto model pravého jsoucna (příčemž pravé jsoucno se od nepravých jsoucen liší tím, že je myšleno jako vnitřně sjednocené, takže je jako míněný model jedním, jednotou, celkem), musíme respektovat rozdíl mezi tím, jak probíhající událost vypadá (tj. jak se momentálně ukazuje) v této právě „přítomné“ chvíli přechodné a pomíjející aktuální „jsoucnosti“), a mezi tím, čím „jest“ nyní i po celou dobu svého událostního dění, a o tom budeme mluvit jako o jejím „bytí“. Bytí je něco, co charakterizuje pravou událost po celou dobu jejího „života“, přesněji po celou dobu jejího uskutečňování, a to od jejího počátku až po její konec. Bytí události je proto neodmyslitelné od jejího uskutečňování (časového průběhu různého rozsahu, který může být i velmi krátký – v případě primordiálních událostí); a jakožto aktivní vnitřní pohyb musí být „vykonáváno“ (resp. spolu-vykonáváno) událostí či precizněji jejím subjektem. Sám subjekt je aktivní právě jen v přítomnosti, každá jeho akce je omezeno na hic et nunc. A právě v případě subjektu můžeme mluvit o existenci (v poněkud jiném než běžném významu): subjekt totiž vedle toho, že je součástí události a že je aktivní vždy jenom v přítomném momentě, je víc nebo méně vykloněn do budoucnosti. O této vykloněnosti mluvíme, když konstatujeme, že subjekt „existuje“ (odvozují z toho, že ex- znamená „ven z“, v našem případě tedy „ven ze sebe“, a to směrem do událostné „budosti“, což je jednak nezbytné pro sám pohyb události, jež rozhodně netrvá v nějaké neměnnosti), ale zejména pro jakoukoli její aktivitu (akci). Událost je tedy vskutku aktivní pouze prostřednictvím (nebo za pomoci) vlastního subjektu; ovšem tento subjekt musí být ustaven a „udržován“ (tj. ustavičně oživován) samotnou událostí, takže je ve své povaze nepřenositelný na jinou událost (zdánlivou výjimkou jsou super-události složené ze sub-událostí, které jsou jen v některém ohledu, tj. částečně integrovány v příslušnou super-událost. Ale o tom jindy a jinde.

(Písek, 180901-1.)